C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I

Dosarul nr.4r-58/24 Prima instanţă: Judecătoria Soroca, sediul Central

Judecător: Ghenadie Mîțu

D E C I Z I E
În numele Legii

21 februarie 2024 mun.Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

în componenţă:
Preşedintele completului de judecată: Ala Rotaru
Judecătorii Dumitriu Puşca, Ruslana Burdeniuc

a examinat în lipsa părților, recursul avocatului Dumitriu Valeriu în interesul lui Sochircă Vasile, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 28.12.2023, prin care a fost respinsă cerința avocatului Dumitriu Valeriu în interesul lui **Sochirca Vasile** cu privire la repunerea în termen a contestației și respingerea ca tardivă a acesteia depusă împotriva încheierii agentului constatator Damian Mihalcean privind sistarea examinării materialelor R-2 din 19.06.2023 și din 11.07.2023,

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,

a c o n s t a t a t:

La data de 19.06.2023 în R-2 al IP Soroca a fost înregistrat materialul cu nr.3612 în baza plângerii parvenite de la Sochirca Vasile domiciliat în s. ***** prin care reclamă acțiunile ilegale ale lui ***** care în stradă în preajma godpodăriei l-a agresat fizic și l-a amenințat cu răfuială fizică.

În procesul examinării materialului, luând în consideraţie declaraţiile apelantului, declaraţiile martorilor oculari, cât şi raportul de constatare medico-legală conform căruia la examinarea cetăţeanului Sochirca Vasile leziuni corporale nu se determină, nu a fost posibil de acumulat suficiente probe pentru a demonstra vinovăţia cetăţeanului ***** în comiterea a careva

contravenţii, însă la apariţia probelor suplimentare, acesta urmează a fi atras la răspundere conform prevederilor legislaţiei în vigoare.

Prin încheierea ofițerului Inspectoratului de poliție Soroca, Mihalcean Damian din 11.07.2023 s-a dispus sistarea examinării materialului înregistrat în R-2 nr.3612 din 19.06.2023 parvenit de la cet. Sochirca Vasile domiciliat în s. *****, faptele relatate fiind considerate adeverite parțial, în privința materialului parvenit de la Sochirca Vasile dispunându-se remiterea în arhiva IP Soroca.

La data de 11.07.2023 în R-2 al IP Soroca a fost înregistrat materialul cu nr. 4122. În baza plângerii lui Sochirca Vasile, domiciliat în satul Dubna, r-1 Soroca pe faptul acţiunilor pretins ilegale ale cetăţeanului ***** care în stradă în preajma gospodăriei din satul Dubna, r-1 Soroca l-a agresat fizic şi l-a ameninţat cu răfuiala fizică.

Efectuând control pe cazul dat s-a stabilit faptul că anterior în R-2 nr. 3612 din 19.06.2023 a fost înregistrat un material cu acelaşi conţinut, despre rezultatul examinării căruia a fost informat cetăţeanul Sochirca Vasile prin răspuns oficial, aducându-i-se la cunoștință faptul că cererile adresate a doua oară care nu conțin alte argumente sau informații noi nu se reexaminează.

Prin încheierea ofițerului Inspectoratului de Poliție Soroca Mihalcean Damian din 18.07.2023 s-a dispus sistarea examinării materialului înregistrat în R-2 nr. 4122 din 11.07.2023, faptele relatate fiind adeverite parțial, în privința materialului înregistrat în R-2 nr. 4122 din 11.07.2023 dispunându-se remiterea în arhiva IP Soroca.

Nefiind de acord cu încheierile emise la data de 11.07.2023 și 18.07.2023 la data de 21.08.2023 acestea au fost cointestate de avocatul Valeriu Dumitriu în interesul lui Sochirca Vasile, solicitându-se admiterea contestaţiei cu repunerea petiționarului în termenul de depunere a contestaţiei și anularea încheierilor emise la 11.07.2023 şi la 18.07.2023 de agentul constatator-ofiţerul superior de sector al SP-5 din cadrul Inspectoratului de Poliţie Soroca, Damian Mihalcean, cu obligarea agentului constatator din cadrul IP Soroca al IGP să examineze denunţurile/plângerile depuse de Sochirca Vasile în privinţa lui *****, înregistrate la IP Soroca în R-2 sub nr.3612 din 19.06.2023; nr. 4058 din 08.07.2023; nr. 4122 din 11.07.2023 şi nr. 4148 din 12.07.2023, conform procedurii contravenţionale.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 28.12.2023 s-a respins cerința avocatului Dumitriu Valeriu în interesele lui Sochirca Vasile cu privire la repunerea în termenul de contestare.

S-a respins ca fiind tardivă contestația înaintată de avocatul Dumitriu Valeriu în interesele lui Sochirca Vasile împotriva încheierii agentului

constatator Damian Mihalcean privind sistarea examinării materialelor R-2 nr. 3612 din 19.06.2023 şi R-2 nr. 4122 din 11.07.2023.

În motivarea soluției instanța de fond a reținut faptul, că agentul constatator, Damian Mihalcean a întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării plângerilor depuse de către Sochirca Vasile, înregistrate în R-2 nr. 3612 din 19.06.2023 și R-2 cu nr. 4122 din 11.07.2023 în vederea informării lui Sochirca Vasile despre faptul examinării acestora.

La fel, de către instanța de judecată s-a apreciat critic cele relatate de către avocatul Valeriu Dumitriu, precum că Sochirca Vasile a făcut cunoștință cu încheierile contestate abia la 21.08.2023, la cererea nr.S/78-6/2023 din 30.07.2023 a avocatului Valeriu Dumitriu.

S-a atras atenția asupra faptului că prin scrisoarea de însoţire nr.11248 din 16.08.2023 şi nr.11249 din 16.08.2023, IP Soroca a remis, la solicitarea avocatului Valeriu Dumitriu, copia materialilor acomulate R-2 nr. 3612 din 19.06.2023 și R-2 cu nr. 4122 din 11.07.2023, şi nicidecum rezultatul cercetării, fapt ce denotă că petiţionarul a cunoscut despre încheierea din 11.07.2023 și din 18.07.2023.

S-a concluzionat asupra faptului că Sochirca Vasile a omis termenul de contestare, iar în vederea repunerii sale în acest termen nu a prezentat instanței careva probe pertinente și concludente și nici nu a invocat careva motive întemeiate, capabile să convingă instanța că acesta a fost în imposibilitate să depună contestația în termenul prevăzut de lege.

Nefiind de acord cu hotărârea emisă, avocatul Damian Mihalcean în interesul petiționarului Sochirca Vasile a depus recurs împotriva acesteia, prin care a invocat pretinsa încălcare a articolului 20, coroborat cu articolele 23 alin. (2) şi 54 din Constituţie, dreptul de acces la un tribunal, garantat de articolul 20 din Constituţie şi, respectiv, de articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

A indicat la faptul că contestarea actelor emise în procedura contravenţională este reglementată în mod divergent de mai multe prevederi ale aceluiaşi act normativ. Această incoerenţă normativă creează insecuritate juridică pentru destinatarii legii. Atât justiţiabilii, cât şi subiectele dotate cu competenţa aplicării normei imperative din codul contravenţional se află în dificultate, fiind puşi în situaţia de a alege între mai multe variante posibile, şi anume, atunci când victima/contravenientul şi alţi participanţi la procedura contravenţională care nu au participat personal la emiterea actelor de dispoziţie şi nu cunosc despre adoptarea acestor acte de dispoziţie emise de agenţii constatator, iar la materialele cauzei există simpla comunicare a persoanei despre rezultatul examinării plângerii, nesusţinută prin semnătura personală cu privire la receptionarea răspunsului cu anexarea actului de dispoziţie, respectiv

se punea întrebarea, când se va stabili data de la care se calculează termenul pentru contestarea deciziei agentului constatator. Or, există riscul ca alegerea unei norme să fie stabilită în baza unor criterii arbitrare si discreţionare de către cei dotati cu competenta aplicării legii, astfel încât persoana să nu-si poată realiza în mod efectiv dreptul de a contesta un act al agentului constatator.

Subliniază că aplicarea la caz de către instanţa de fond a modului de calculare a termenului prevăzut de articolul 448 coroborat cu art. 447[1] alin. (8) Cod contravenţional ar putea conduce la restrângerea nejustificată a dreptului de acces la un tribunal, astfel o victimă sau un alt participant la procedura contravenţională căruia din culpa agentului constatator nu i s-a trimis actul de dispoziţie sau care nu recepţionează acest act în timp util, prin intermediul serviciilor poştale, nu îsi va putea realiza în mod efectiv dreptul de a contesta actul respectiv în cele 15 zile de la emiterea acestuia.

Sub acest aspect, Curtea Europeană a menţionat că deşi respectarea termenelor prevăzute în legislaţia internă este în interesul securităţii juridice şi al bunei-administrări a justiţiei, în cazuri excepţionale trebuie să se dea dovadă de flexibilitate, pentru a se asigura faptul că accesul la un tribunal nu este limitat prin încălcarea prevederilor Convenţiei. În acest sens, Curtea îşi reiterează constatările din Hotărârea nr. 6 din 19.03.2019, § 61, în care a menţionat că, de vreme ce statul a prevăzut dreptul de a formula o contestaţie, acesta trebuie să creeze premisele realizării acestui drept.

Având în vedere cele menţionate, apărarea a conchis că, în speţa dată, instanţa de fond eronat a aplicat prevederile art.447[1] alin.(8) coroborat cu art. 448 Cod contravenţional şi greşit a concluzionat faptul că, însăşi prezenţa comunicărilor emise de IP Soroca anexate la materialele cauzei, fără menţiunea receptionării deciiziilor contestate de către petiţionar este dovedit faptul despre data comunicării petiţionarului a actelor de dispoziţie emise de agentul constatator pe marginea plângerilor depuse de Sochirca Vasile, sau la caz, urma a fi luată în consideraţie data comunicării la care au fost anexate şi actele de dispoziţie contestate. În ipoteza în care actele emise de agentul constatator al IP Soroca sunt contestate de către petiţionarul Vasile Sochirca, care nu au participat la procedura emiterii acestora, în opinia apărării instanţa de recurs urmează să aplice corect prevederile art.447[1] alin.(8) coroborat cu art.448 Cod contravenţional, potrivit cărora termenul pentru contestarea încheierilor/deciziilor şi a celorlalte acte ale agenţilor constatatori, se calculează din momentul comunicării actului destinatarului său, după cum a şi menţionat mai sus, în termen de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447[1] alin. (8) Cod contravenţional.

Apărarea reiterează că, dreptul de a formula o contestaţie nu poate fi exercitat în mod efectiv decât de la data la care persoanei i se aduce la cunoştinţă actul contestat. În caz contrar, el riscă să devină unul teoretic şi iluzoriu. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă.

Notează, că Curtea a reţinit că teza a II-a a alin. (1) din articolul 448 Cod contravenţional distinge două situaţii: (1) decizia agentului constatator este întocmită în prezența contravenientului; și (2) decizia agentului constatator este întocmită în lipsa contravenientului. În prima situaţie, termenul de contestare (15 zile) curge de la data când a fost întocmită decizia și, respectiv, a fost înmânată o copie a acesteia. În a doua situație, termenul de contestare curge de la data înmânării contravenientului care nu a fost prezent la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale a copiei deciziei.

Procedura înștiințării legale în instanța de recurs a fost executată (f.d.64,67).

Potrivit prevederilor art. 471 alin. (1) Cod contravențional*, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. alin. (2), Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei*.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, declarat de către avocatul Valeriu Dumitriu în interesul petiționarului Sochirca Vasile, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei şi cu prevederile legii în vigoare, Colegiul penal constată că recursul declarat urmează a fi admis, cu casarea hotărîrii instanţei de fond şi remiterea cauzei la rejudecare, reieşind din următoarele considerente.

Conform art.473 alin.(1) pct.2 Cod contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs admite recursul, casează hotărîrea atacată şi dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă.*

Potrivit art.466 lit.d) Cod contravenţional, *hotărîrile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii sau*

acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde dispozitivului pronunţat după deliberare.

Colegiul penal constată, că prin încheierea din 11.07.2023 și respectiv prin încheierea din 18.07.2023, emise de ofiţerul superior de sector al SP-5 din cadrul Inspectoratului de Poliţie Soroca, Damian Mihalcean, s-a dispus sistarea examinării materialului înregistrat în REI II cu nr.4122 din 11.07.2023 şi a materialului înregistrat în R-2 cu nr.3612 din 19.06.2023 pe marginea informaţiei telefonice la nr.112 la 19.06.2023, ora 21.25 min. şi a plângerilor depuse de Vasile Sochirca la 09.07.2023, 10.07.2023 şi la 18.07.2023, pe faptul agresării fizice în stradă de către *****.

Contrar soluției emise de instanța de fond, Colegiul penal reiterează că deși la speță s-a constatat faptul, că despre examinarea plângerii, înregistrate în R-2 cu nr. 3612 din 19.06.2023, Sochirca Vasile a fost informat prin comunicarea IP Soroca sub nr. 8689 din 11.07.2023 (f.d.21,37), iar despre examinarea plângerii, înregistrate în R-2 cu nr. 4122 din 11.07.2023, ultimul a fost informat prin comunicarea IP Soroca sub nr.8958 din 18.07.2023 (f.d.23), totuși pripit s-a reținut de instanță faptul că cu încheierile emise de ofiţerul superior de sector al SP-5 din cadrul Inspectoratului de Poliţie Soroca, Damian Mihalcean din 19.06.2023 și 11.07.2023 acesta a făcut cunoștință la data de 18.07.2023.

În sensul celor expuse supra și în susținerea soluției emisă de instanța de recurs, Colegiul penal menționeaă faptul, că potrivit răspunsului din 16.08.2023 a șefului IP Soroca Octavian Cebotarenco înregistrat cu nr.11248 (f.d.10) și nr. 11249 (f.d.11) se constată faptul că la cererile avocatului Valeriu Dumitriu în interesul petiționarului Sochirca Vasile cu nr.S/78-5/2023 și nr.S/78-6/2023 din 30.07.2023 s-au remis copiile materialului acumulat R-2 nr. 3612 din 19.06.2023 și nr. 4122 din 11.07.2023.

În situația reținută supra, Colegiul penal atestă faptul, că de către instanța de fond pripit s-a concluzionat cu privire la depunerea tardivă a contestației de avocatul Dumitriu Valeriu în interesul petiționarului Sochirca Vasile împotriva încheierilor agentului constatator Damian Mihalcean privind sistarea examinării materialelor R-2 nr. 3612 din 19.06.2023 şi R-2 nr. 4122 din 11.07.2023 apreciindu-se critiv invocarea acestuia cu privire la faptul că a luat cunoștință cu actele invocate la data de 21.08.2023.

În susținerea soluției adoptate instanța de recurs va reține prevederile 448 alin. (1) Cod contravenţional, conform căror *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă*

asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8).

Alin.(2), *în cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia*.

Colegiul penal consideră că concluzia instanţei de fond privind respingerea contestaţiei ca fiind tardivă este prematură şi nu corespunde materialelor prezentate. Instanţa n-a verificat când au fost recepționate de către petiționar încheierile emise la plângerile depuse de Sochirca Vasile din 19.06.2023 și 11.07.2023.

La cercetarea cauzei şi emiterea hotărârii judecătoreşti, instanţa de fond n-a verificat în deplină măsură circumstanţele sus-indicate, şi prematur a ajuns la concluzia privind respingerea contestaţiei ca fiind tardivă.

Prin faptul dat instanţa de judecată nu a asigurat în deplină măsură desfăşurarea unui proces echitabil în cauza dată, fără a ţine cont de art. 6 a Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, care prevede dreptul la un proces echitabil, conform căruia orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală (contravenţională) îndreptată împotriva sa.

În circumstanţele date instanţa de recurs constată temeiul prevăzut de art.466 lit. d) Cod contravenţional şi ajunge la concluzia că erorile admise de instanţa de fond la judecarea cauzei contravenţionale nu pot fi corectate, împrejurare ce impune casarea hotărîrii atacate cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanţa de fond.

La rejudecarea cauzei urmează să se ţină cont de cele relatate mai sus, să fie examinată cauza în corespundere cu prevederile legii contravenţionale, cu rezolvarea problemelor necesare pentru adoptarea hotărîri legale şi întemeiate.

În conformitate cu art.473 alin.(1) p.2) Cod contravenţional al RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

D E C I D E:

Admite recursul avocatului Dumitriu Valeriu în interesul Sochircă Vasile, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Central din

28.12.2023, hotărâre care se casează, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanţă în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului de judecată: Ala ROTARU

Judecătorii Dumitriu PUŞCA

Ruslana BURDENIUC